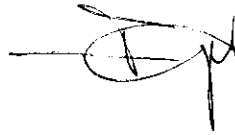

BPM. 0003. 1239. 2014

zaliczenie
26.02.14
Cieszyn, 26.02.2014 r.

Alicja Wlach
Radna Rady Miejskiej Cieszyna

INTERPELACJA

Z informacji w mediach wynika, że Komisja Europejska zastosowała na kolejną perspektywę nowe zasady wnioskowania o środki. Wśród nich znaczenie będą miały zintegrowane inwestycje terytorialne – tzw. ZIT. Niektóre gminy już zawierają stosowne porozumienia, by być przygotowanymi jak najszybciej do aplikowania.

Uważam, że jest to pomysł dobry, a nawet konieczny na przykład przy budowie węzła przesiadkowego, ale także do podjęcia rozmów z innymi gminami z powiatu na temat wspólnego występowania o remont i rozbudowę dróg kolejowych do miejscowości wypoczynkowo-turystycznych (Ustroń, Wisła) najlepiej tak, by wyeliminować nieodzowną, gdy pociągi jeszcze tam jeździły, przesiadkę w Goleszowie, budowa wspólnego systemu „parkuj i jedź”, rewitalizacja terenów zielonych wraz z budową infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, w tym ścieżek rowerowych.

Na pewno są też inne tematy, w których wspólne wystąpienie jest zasadne, a będzie jedynie możliwym.

Proszę o informację, czy takie podejście do problemu jest przez Pana Burmistrza lub w stosownych wydziałach Urzędu Miejskiego bądź innych podległych jednostkach rozważane. Szkoda byłoby stracić czas i skutkiem tego szanse na pozyskanie dodatkowych pieniędzy.

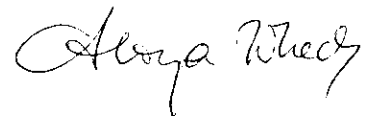
Pan Burmistrzu,

Z poważaniem

Przepraszam o nieporęczność!

27.02.2014r.

Krzysztof Mark

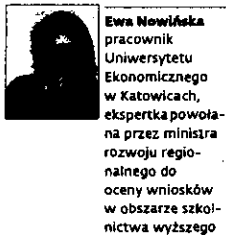

TEMAT TYGODNIA

W jedności siła, czyli wsparcie na zintegrowane inwestycje

Choć unijna perspektywa dopiero się zaczęła, to samorządy już się organizują, by w przyszłości dzielić pieniądze. Przykładem jest podpisane w ubiegły piątek porozumienie. Trójmiasto oraz ościenne gminy stworzyły związek ZIT

Ewa Nowińska
pracownik
Uniwersytetu
Ekonomicznego
w Katowicach,
ekspertka powoła-
na przez ministra
rozwoju regio-
nalnego do
oceny wniosków
w obszarze szkol-
nictwa wyższego

Komisja Europejska postanowiła zastosować na kolejną siedmioletnią nową narzędzia implementacji środków unijnych. Wśród nich duże znaczenie dla samorządów mają zintegrowane inwestycje terytorialne (tzw. ZIT). Za pomocą tego instrumentu - partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie będzie można realizować wspólne przedsięwzięcia. Łącząc one działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), ZIT to także wyjście poza sztywne granice administracyjne jednostek samorządowych i większe możliwości oddziaływania projektów unijnych.

Podstawę prawną realizacji ZIT w Polsce stanowi dokument Zasady realizacji zintegrowanych inwestycji terytorialnych w Polsce, który został zatwierdzony przez ministra rozwoju regionalnego w lipcu 2013 r.

ZIT realizowane będą przede wszystkim na terenie miast wojewódzkich i ich obszarów funkcjonalnych. Ponadto zarząd województwa będzie mógł zdecydować o finansowaniu ZIT w mniejszych ośrodkach - tzw. miastach regionalnych i subregionalnych oraz na obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie.

Najpierw partnerstwo
Samorządy chcące realizować ZIT zobligowane będą do zawiazania zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa (np. stowarzyszenia, związku międzygminne-

go) i przygotowania wspólnej strategii ZIT. Znajdą się w niej m.in. najważniejsze cele i przedsięwzięcia przewidziane do realizacji. Umawiające się samorządy muszą także podpisać porozumienie o wdrażaniu ZIT z zarządem danego województwa, ponieważ projekty w tej formule finansowane będą ze środków dostępnych w regionalnych programach operacyjnych (RPO). W dalszej części artykułu omówimy szczegółowo stronę formalną wymaganego partnerstwa, jak również zapisy wymaganej strategii.

Z kilku programów

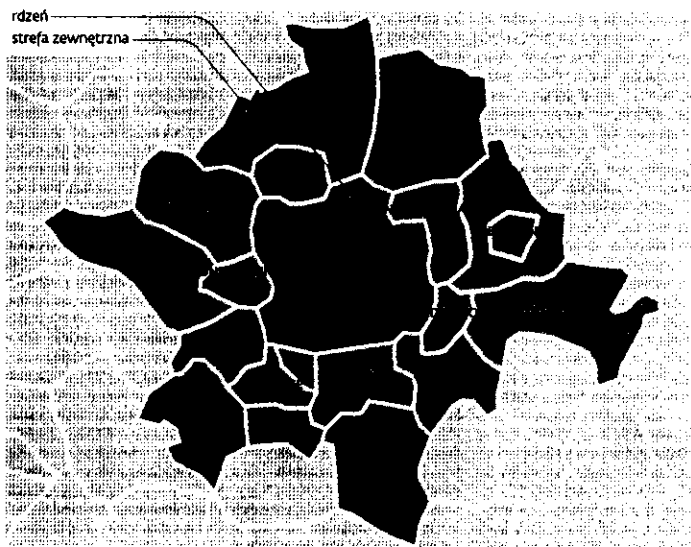
ZIT pomogą nam wdrażać środki unijne w sposób przekrojowy, uzyskując dofinansowanie z różnych osi priorytetowych jednego lub kilku programów operacyjnych. Fundusze na wdrażanie ich na terenie miast wojewódzkich i sąsiednich gmin pochodzą z tzw. rezerwy programowej (kwota została wydzielona na etapie programowania z przeznaczonych dla Polski funduszy) oraz z podstawowej alokacji RPO - zwykle ok. 20 proc. środków w danym województwie. Dodatkowo istnieje możliwość, aby projekty wynikające ze strategii ZIT (projekty komplementarne do projektów realizowanych w formule ZIT w RPO), otrzymały preferencje w procesie wyboru projektów w ramach programów krajowych, głównie programu Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 oraz programu Polska Wschodnia (po uzgodnieniu z linią związek ZIT - zarząd województwa - MRR). Jeśli zarząd województwa zdecyduje o realizacji ZIT w mniejszych ośrodkach miejskich lub na innych obszarach, zostaną one dofinansowane wyłącznie środkami z RPO.

Na co pieniądze

Fundusze w ramach ZIT przeznaczone zostaną między innymi na:

- rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto

Łódzki miejski obszar funkcjonalny - według MRR (2013 r.)

Źródło: Zasady realizacji ZIT w Polsce

i jego obszar funkcjonalny (np. wprowadzenie zintegrowanych kart miejskich, budowa systemów „parkuj i jedź”, parkingów i ścieżek rowerowych);

- przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego - tzw. rewitalizacja (projekty łączące działania typowo inwestycyjne z miękkimi - np. przebudowa lub adaptacja budynków w zaniedbanej dzielnicy oraz aktywizacja zamieszkujących ją osób, które są zagrożone wykluczeniem społecznym - osoby pozostające długo bez pracy, rodziny wiodolietne, osoby niepełnosprawne);
- poprawę stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta (np. usuwanie azbestu, ochrona istniejących terenów zielonych w miastach, wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne);

- wspieranie efektywności energetycznej (kompleksowa modernizacja energetyczna w budynkach mieszkaniowych polegająca np. na ocieplaniu budynków, wymianie okien i oświetlenia na energooszczędne, przebudowie systemów grzewczych);
- wzmocnienie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawę dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym (np. promocja produktu turystycznego wspólnego dla całego obszaru funkcjonalnego, poprawa systemu informacji dla cudzoziemców, poprawa jakości sanitariatów publicznych, usprawnienia dla osób niepełnosprawnych, bezpłatny dostęp do internetu);
- wzmocnienie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji (np. rozwój usług oferowanych przez Instytucje Otoczenia Biznesu).

Ostateczne decyzje co do zakresu wsparcia ZIT zapadną po negocjacji kontraktów terytorialnych oraz ustaleniu zawartości wszystkich programów operacyjnych. Strategia ZIT powinna dotyczyć minimum dwóch z powyższych celów. Powyższe cele podaliśmy przykładowo - ZIT mogą być również realizowane w innych obszarach, zgodnie z decyzją danego województwa. Na przykład w województwie śląskim w ramach ZIT można będzie realizować działania edu-

cyjne dotyczące budowy lub przebudowy infrastruktury przedszkolnej oraz działania związane z edukacją zawodową w zakresie infrastruktury laboratoriów i sal do praktycznej nauki zawodu oraz przystosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wraz z tymi działaniami realizowane będą przedsięwzięcia miękkie: programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe w powiązaniu z praktyczną nauką zawodu, w tym m.in.: doradztwo edukacyjne, staże i praktyki dla uczniów szkół zawodowych, szkolenia, kursy (w tym kursy certyfikowane), zajęcia wyrównawcze, zajęcia pozalekcyjne, doradztwo i opieka psychologiczno-pedagogiczna, zajęcia wzmocniające predyspozycje i uzdolnienia, realizacja programów stażowych, praktyk u pracodawców, stypendia naukowe (w powiązaniu z innymi elementami programu rozwojowego), realizacja dodatkowych zajęć dla uczniów przez kadre akademicką, kompatybilny z potrzebami przedsiębiorcy program nauczania szkoły zawodowej, działania przeciwdziałające rozwarstwieniu.

Z kolei w odniesieniu do edukacji przedszkolnej, działania miękkie dotyczące poprawy jakości zajęć dzięki utworzeniu nowych oddziałów przedszkolnych i wydłużeniu godzin pracy placówek oraz wsparcie innych form edukacji przedszkolnej, a także wyposażenie w pomoce dydaktyczne.

Jak się umówić
Realizacja przedsięwzięć w ramach ZIT możliwa będzie

dzię przez zawieranie zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa JST. Podobne partnerstwa powstawały w wielu województwach na potrzeby realizacji programów rozwoju subregionów w latach 2007-2013. Proponowane formy prawne dla współpracy JST realizujących ZIT w ramach RPO to np. porozumienie międzygminne, związek międzygminny, stowarzyszenie JST (gminy i powiaty). Jego głównymi zadaniami mają być m.in.: przygotowanie strategii ZIT i jej przedkładanie do zatwierdzenia przez właściwą Instytucję Zarządzającą. Ponadto uczestniczyć będzie w programowaniu RPO danego województwa w zakresie ZIT i przygotowaniu kryteriów wyboru projektów w działaniach dedykowanych ZIT. Do ZIT należą również przygotowanie i przekazywanie do instytucji zarządzającej listy projektów rekomendowanych do wsparcia.

Miasto z wianuszkami...

ZIT realizowane będą na terytorium miast wojewódzkich oraz powiązanych z nimi obszarów funkcjonalnych (MOF OW - miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego). Podstawą wyznaczenia obszaru realizacji ZIT wojewódzkiego stanowi dokument MRR „Kryteria delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich”. Na jego podstawie powstały mapy poszczególnych województw oraz ich MOF OW - dla przykładu prezentujemy mapę MOF dla woj. łódzkiego. Co do zasady, w skład terytorium objętego ZIT wojewódzkim wchodzić muszą: miasto wojewódzkie, wszystkie miasta z rdenia MOF OW oraz inne gminy obszaru funkcjonalnego - łącznie przynajmniej połowa gmin wskazanych na mapach, które dostępne są dla każdego z województw w załączniku nr 1 do dokumentu Zasady realizacji zintegrowanych inwestycji terytorialnych w Polsce. Należy tu nadmienić, że JST będące częścią MOF OW, które nie będą zainteresowane przystąpieniem do obszaru realizacji ZIT, mogą mieć utrudniony dostęp do innych trybów udzielania wsparcia w ramach RPO, w obszarach, dla których przewidziano formułę ZIT.

...i ze strategią

Realizacja przedsięwzięć w ramach ZIT możliwa będzie wyłącznie na tych obszarach geograficznych, na których istnieje będą zintegrowane, międzysektorowe strategie terytorialne. Taka strategia będzie bowiem kluczowym dokumentem, któ-

Jaki jest tego cel

ZIT mają posłużyć w latach 2014-2020 efektywniejszemu wykorzystaniu środków regionalnych (RPO). Celem ich realizacji jest zwiększenie zaangażowania jednostek samorządu terytorialnego w zarządzaniu środkami strukturalnymi. ZIT finansować będą realizację zintegrowanych projektów odpowiadających w sposób kompleksowy na potrzeby i problemy regionów.

Idea ZIT powstała z przekonania, iż władze niższego szczebla niż regionalny, znając dobrze lokalne uwarunkowania, najlepiej przygotują projekty wzajemnie powiązane i komplementarne. Ponadto celem ZIT jest wspieranie samorządów na rzecz maksymalnego wykorzystania wspólnych atutów i rozwiązywania problemów. Dlatego dofinansowane projekty nie mogą być oderwane od siebie, punktowymi inwestycjami. Element komplementarności jest kluczem pozwalającym uzyskać dofinansowanie planowanych przedsięwzięć. Dodatkowo ZIT zapewniają komplementarność zaprogramowanych działań finansowanych z EFS i EFRR oraz przyczyniają się do zwiększenia udziału JST w zarządzaniu środkami regionalnymi na lata 2014-2020. Wymóg tworzenia partnerstw JST to inwestycja Unii Europejskiej na przyszłe lata - stymulowanie tworzenia się partnerstw JST ma być gwarancją kontynuacji tego typu współpracy samorządów również po 2020 roku, gdy fundusze europejskie nie będą już tak wysokie.